

DE BOER, TELER OF TUINDER:

Maximaliseert het aandeel van blijvend grasland

MAATREGEL

40

FEBRUARI 2024

Blijvend grasland betekent dat er permanent gras wordt geteeld op dat perceel. Daarbij is versterking van de bodem door grondbewerking minimaal. Dit gebeurt alleen bij graslandvernieuwing wat ongeveer één keer per tien jaar voorkomt. Ook wordt er na de grondbewerking weer gras geteeld. Blijvend grasland levert ecosysteemdiensten op zoals het verbeteren van de bodemkwaliteit, waterregulering, waterkwaliteit, CO₂-vastlegging en ondergrondse biodiversiteit. Ongeveer 70% van het totale graslandareaal in Nederland is blijvend grasland.

Blijvend grasland geeft de meeste opbouw van organische stof in de bodem wanneer je het vergelijkt met tijdelijk grasland en bouwland. Organische stof zorgt voor een betere waterhuishouding, meer stikstofleverend vermogen en meer koolstofopslag. Blijvend grasland heeft ook waarde door het faciliteren van een langdurig stabiele habitat voor dieren en insecten; zowel boven de grond als onder de grond. Blijvend grasland heeft dus vele voordelen voor natuur en omgeving. Indirect heeft dat ook voordelen voor de grondgebruiker. Door meer organische stof en dus een betere waterhuishouding kan het gewas beter omgaan met droogte en intense regenval. Blijvend grasland wordt gemiddeld één keer per tien jaar vernieuwd en dat bespaart teeltkosten in vergelijking met tijdelijk grasland en bouwland. Doordat het minder vaak vernieuwd wordt, is er ook zeer weinig afbraak van organische stof en verlies van nutriënten.

Uitvoering

Blijvend grasland is in principe overal toepasbaar, maar vraagt iets meer beheer dan tijdelijk grasland. Blijvend grasland leidt vaak tot een lagere drogestofopbrengst dan tijdelijk grasland omdat het aandeel productieve grassen lager ligt. Op tijd doorzaaien of vernieuwen is dus belangrijk. Een reden tot vernieuwing kan zijn wanneer er in het land óf minder dan 50% Engels raaigras in staat óf meer dan 10% kweek in haarden óf meer dan 20% kweek verspreid. Bij goed beheer levert blijvend grasland meer droge stof dan jong grasland.

Is de maatregel haalbaar?

Effectiviteit

Toepasbaarheid

"Als je het grasland gaat vernieuwen, pleeg je een aanslag op het organische stofgehalte. De truc is om je grasland optimaal te houden."

Voordelen

Blijvend grasland heeft meerdere voordelen

- 1. Bodemkwaliteit:** Blijvend grasland geeft de bodem een langdurig gelijkwaardige situatie waarmee met de blijvende beworteling wordt gezorgd voor een betere bodemstructuur, meer bodemleven en meer stikstofleverend vermogen. Doordat blijvend grasland zorgt voor een constante, langdurige aanvoer van gewasresten en wortelgestel neemt de organische stof toe. De bodemkwaliteit is het hoogst bij blijvend grasland ten opzichte van tijdelijk grasland en bouwland.
- 2. Waterregulering en waterkwaliteit:** Goede waterregulering betekent dat water vastgehouden kan worden tijdens droogte en water kan worden opgevangen tijdens regen. De belangrijkste factor hiervoor is organische stof. Organische stof zorgt ervoor dat de sponswerking van de bodem optimaliseert. Hoe meer organische stof, hoe beter de waterregulering. Met blijvend grasland neemt de organische stof toe en is daarom een goede teelt om de waterregulering te verbeteren. Door de betere waterregulering worden nutriënten beter vastgehouden en spoelt er minder uit wat de waterkwaliteit ten goede komt. Daarnaast wordt blijvend grasland op veel langere termijn vernieuwd waardoor er minder vaak een piek is in nutriëntenverlies.
- 3. Koolstofvastlegging:** Blijvend grasland heeft het hoogste potentieel om koolstof vast te leggen.
- 4. Biodiversiteit:** Bovengronds levert blijvend grasland haar bijdrage aan biodiversiteit door een langdurig stabiele habitat te bieden aan dieren en insecten. Ondergronds heeft de biodiversiteit ook baat bij een langdurig stabiele habitat. De constante voeding en het niet beroeren van de bodem stimuleert het bodemleven waardoor er in blijvend grasland 8,5 keer zoveel regenwormen zitten als in bouwland.

Uitgaven en opbrengsten

Blijvend grasland bespaart kosten doordat het minder vaak vernieuwd wordt dan tijdelijk grasland. Dit bespaart kosten voor frezen, ploegen, zaaibedbereiding en inzaaien en zaaizaad. Daar tegenover kost het goed beheren van blijvend grasland wel geld voor bijvoorbeeld onkruidbestrijding of doorzaaien. Maïs of akkerbouwmatige teelten leveren doorgaans een beter saldo op dan grasland.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tip:

Blijvend grasland vraagt meer aandacht om de opbrengst goed te houden. Houd daarom de samenstelling van het gewas in de gaten, meet als het kan de droge stofopbrengst en zaai op tijd door om de grasmat op kwaliteit te houden. Vraag waar nodig om advies.